

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **88149** (13) **U**
(51) МПК (2014.01)
H03K 5/22 (2006.01)
G05B 1/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

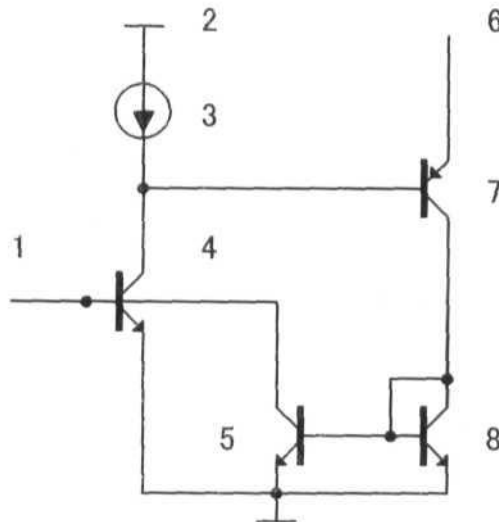
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2012 14503	(72) Винахідник(и): Азаров Олексій Дмитрович (UA), Богомолов Сергій Віталійович (UA), Теплицький Михайло Юхимович (UA), Яцик Володимир Євгенійович (UA)
(22) Дата подання заявки: 18.12.2012	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 11.03.2014	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 11.03.2014, Бюл.№ 5	(73) Власник(и): ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, Хмельницьке шосе, 95, м. Вінниця, 21021 (UA)

(54) ВІДБИВАЧ СТРУМУ

(57) Реферат:

Відбивач струму містить три транзистори, вхідну та вихідну шини, шину нульового потенціалу, колектор першого транзистора, емітери першого та другого транзисторів, четвертий транзистор та джерело струму.

UA 88149 U

Корисна модель належить до аналогової техніки і може бути використана в двотактних підсилювальних схемах.

Відомо відбивач струму (Гребен А.Б. Токоотвод с диодным смещением // Гребен А.Б. Проектирование аналоговых интегральных схем. - М.: Энергия, 1976. - с. 74-76), який містить шину нульового потенціалу, вхідну та вихідну шини, два транзистори, причому вхідну шину з'єднано з колектором та базою першого транзистора, а також з базою другого транзистора, емітери першого та другого транзистора з'єднано з шиною нульового потенціалу, колектор другого транзистора з'єднано з вихідною шиною.

Таким чином схема забезпечує засіб отримання опорного струму, що не залежить від параметрів приборів, проте недоліком є обмежена функціональна можливість.

Як найближчий аналог обраний відбивач струму Уілсона (Титце У. Токовое зеркало Вильсона // Титце У., Шенк К. Полупроводниковая схемотехника. 12-е изд. Том 1: Пер. с нем. - М.: ДМК Пресс, 2008. - с. 342-344), який містить три транзистори, вхідну та вихідну шини, шину нульового потенціалу, причому вхідну шину з'єднано з колектором першого транзистора, а також з базою третього транзистора, емітери першого та другого транзисторів об'єднано та з'єднано з шиною нульового потенціалу, бази першого та другого транзисторів об'єднано та з'єднано з колектором другого транзистора, а також з емітером третього транзистора, колектор третього транзистора з'єднано з вихідною шиною.

Недоліком найближчого аналога є низька точність роботи пристрою.

В основу корисної моделі поставлено задачу створення такого відбивача струму, в якому за рахунок введення нових елементів та зв'язків між ними, підвищується точність роботи, це розширює галузь використання корисної моделі у різноманітних пристроях імпульсної та обчислювальної техніки, автоматики тощо.

Поставлена задача вирішується тим, що у відбивач струму, який містить три транзистори, вхідну та вихідну шини, шину нульового потенціалу, причому вхідну шину з'єднано з колектором першого транзистора, емітери першого та другого транзисторів об'єднано та з'єднано з шиною нульового потенціалу, бази першого та другого транзисторів об'єднано та з'єднано з колектором другого транзистора, введено четвертий транзистор та джерело струму, причому вхідну шину з'єднано з базою четвертого транзистора, емітер четвертого транзистора з'єднано з шиною нульового потенціалу, колектор четвертого транзистора з'єднано з базою третього транзистора, а також з другим виводом джерела струму, перший вивід джерела струму з'єднано з шиною нульового потенціалу, колектор третього транзистора з'єднано з базою та колектором другого транзистора, а також з базою першого транзистора, емітер третього транзистора з'єднано з вихідною шиною.

На кресленні представлено схему відбивача струму.

Пристрій містить вхідну шину 1, яку з'єднано з колектором першого транзистора 5, емітери першого 5 та другого 8 транзисторів об'єднано та з'єднано з шиною нульового потенціалу 2, бази першого 5 та другого 8 транзисторів об'єднано та з'єднано з колектором другого 8 транзистора, вхідну шину 1 з'єднано з базою четвертого 4 транзистора, емітер четвертого 4 транзистора з'єднано з шиною нульового потенціалу 2, колектор четвертого 4 транзистора з'єднано з базою третього 7 транзистора, а також з другим виводом джерела струму 3, перший вивід джерела струму 3 з'єднано з шиною нульового потенціалу 2, колектор третього 7 транзистора з'єднано з базою та колектором другого 8 транзистора, а також з базою першого 5 транзистора, емітер третього 7 транзистора з'єднано з вихідною шиною 6.

Пристрій працює таким чином.

Вхідний сигнал у вигляді струму поступає на вхідну шину 1. Якщо вхідний струм збільшується, то четвертий 4 транзистор привідкривається, при цьому збільшується колекторний струм четвертого 4 транзистора, при цьому напруга на колекторі четвертого 4 транзистора падає, при цьому третій 7 транзистор привідкривається, при цьому збільшується колекторний та емітерний струм третього 7 транзистора. Збільшення колекторного струму третього 7 транзистора передається через відбивач струму, побудований на першому 5 та другому 8 транзисторах на вхід схеми, тобто збільшується колекторний струм першого 5 транзистора, що компенсує збільшення вхідного струму.

Якщо вхідний струм зменшується, то четвертий 4 транзистор прикривається, при цьому зменшується колекторний струм четвертого 4 транзистора, при цьому напруга на колекторі четвертого 4 транзистора зростає, при цьому третій 7 транзистор прикривається, при цьому зменшується колекторний та емітерний струм третього 7 транзистора. Зменшення колекторного струму третього 7 транзистора передається через відбивач струму, побудований на першому 5 та другому 8 транзисторах на вхід схеми, тобто зменшується колекторний струм першого 5 транзистора, що компенсує зменшення вхідного струму.

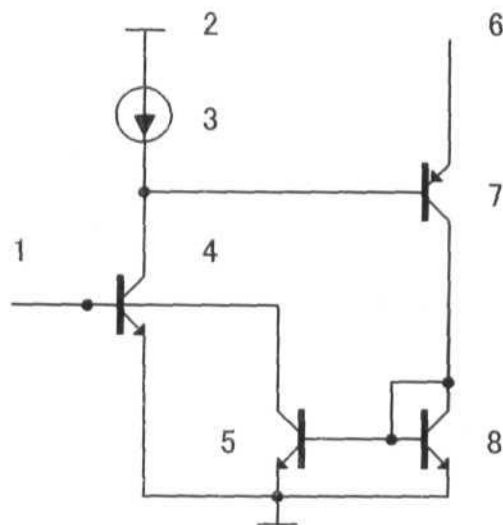
Коефіцієнт передачі по струму буде дорівнювати $K_1 = \frac{I_{вих}}{I_{вх}} \approx 1$, і залежить від коефіцієнту передачі по струму відбивача струму, побудованого на першому 5 та другому 8 транзисторах.

Вихідний опір схеми $r_{вих} = \frac{r_{кТ4}^* \beta_{Т4} r_{кТ3}^* \beta_{Т3}}{r_{кТ3}^* \beta_{Т3} r_{кТ4}^* \beta_{Т4}}$, де $r_{кТ4}^*$ - опір колекторного переходу четвертого 4 транзистора у схемі із загальним емітером (ЗЕ), $\beta_{Т4}$ - коефіцієнт передачі струму четвертого 4 транзистора у схемі ЗЕ, $r_{кТ3}^*$ - опір колекторного переходу третього 7 транзистора у схемі із ЗЕ, $\beta_{Т3}$ - коефіцієнт передачі струму третього 7 транзистора у схемі ЗЕ.

Емітерний струм з третього 7 транзистора поступає на вихідну шину 6. Джерело струму 3 задає робочий струм для роботи четвертого 4. Шина нульового потенціалу 2 встановлює необхідний рівень напруги для живлення схеми.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Відбивач струму, який містить три транзистори, вхідну та вихідну шини, шину нульового потенціалу, причому вхідну шину з'єднано з колектором першого транзистора, емітери першого та другого транзисторів об'єднано та з'єднано з шиною нульового потенціалу, бази першого та другого транзисторів об'єднано та з'єднано з колектором другого транзистора, який відрізняється тим, що у нього введено четвертий транзистор та джерело струму, причому вхідну шину з'єднано з базою четвертого транзистора, емітер четвертого транзистора з'єднано з шиною нульового потенціалу, колектор четвертого транзистора з'єднано з базою третього транзистора, а також з другим виводом джерела струму, перший вивід джерела струму з'єднано з шиною нульового потенціалу, колектор третього транзистора з'єднано з базою та колектором другого транзистора, а також з базою першого транзистора, емітер третього транзистора з'єднано з вихідною шиною.

Комп'ютерна верстка О. Рябко

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601